

Täysistunto

Perjantai 11.11.2016 klo 12.58—13.30

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 146/2016 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 24/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.18 **Katja Taimela sd:** Arvoisa rouva puhemies! Yleisradion rahoituksesta, tehtävistä ja tulevaisuudesta on pidetty salissa lukuisa määrä puheenvuoroja tälläkin vaalikaudella, ja senpä vuoksi ajattelin olla nyt varsin lyhyt jo senkin vuoksi, että istunto on lyhyt ja monilla edustajilla alkaa suuri valiokunta.

Jotta tämä Ylen parlamentaarisen työryhmän tahtotila tulee selväksi myös viimeistään tässä salissa kaikille edustajille, teen seuraavanlaisen lausumaehdotuksen tähän hallituksen esitykseen 146: "Eduskunta edellyttää, että Yleisradion tehtävää ja rahoitusta selvittäneen parlamentaarisen työryhmän yksimielisen esityksen mukaisesti hallitus palauttaa viipymättä Yleisradion rahoituksen valtiontalouden kehysten ulkopuolelle."

13.18 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Taimelan tekemää lausumaehdotusta.

Täytyy kyllä sanoa, että ihmettelen kovasti, että tällainen tilanne nyt voi olla. Me olemme ennenkin tässä salissa Yleisradiota koskevien asioiden yhteydessä ihmetelleet sitä, että kun parlamentaarinen työryhmä sai työnsä kunnialla valmiiksi — ja se oli hyvä ja tärkeä työ, jolla tavallaan Ylen tulevaisuus tehtiin ennakoitavaksi ja näin — ja yhdessä sovittiin, että nimenomaisesti Yle-rahaston tulisi olla kehysten ulkopuolella tästä eteenpäin, niin on käsittämätöntä, että miksi ihmeessä ensin hallitus kirjaa, että vasta ensi kehysriihessä tähän palataan. Ja nyt kävi vielä ilmi tästä valiokunnan mietinnöstä, että saadun selvityksen mukaan itse asiassa siihen palattaisiinkin vasta syksyn budjettiprosessin yhteydessä vuoden päästä.

Eli nyt kyllä kysymys kuuluu, että mistä on kysymys, koska kaikkiin hyviin tapoihin ja parlamentaariseen perinteeseen kuuluu kyllä se, että parlamentaarista yhteistyötä noudatetaan. Täällä on ryhmän puheenjohtaja Arto Satonenkin paikalla, ja ryhmä teki hyvää työtä, jota olen moneen kertaan täällä kiittänyt ja sanonut, että sillä sinänsä pelastettiin vakaaksi Ylen tulevaisuus. Ja nyt sitten tällaisessa hyvin periaatteellisessa kysymyksessä, mistä yh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 113/2016 vp

teisesti sovittiin, hallitus yhtäkkiä ei noudatakaan parlamentaarisen työryhmän työtä. Siksi minä toivon, että viimeistään nyt, kun me olemme moneen kertaan täällä sitä kysyneet, niin, arvoisat hallituspuolueiden edustajat, kertokaa, mistä on kyse, ja vaatikaa hallitukselta toimenpiteitä ja tämän asiantilan muuttamista välittömästi.

13.20 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Kyllä demokraattisesti parlamentaarisessa komiteassa tehtyjä päätöksiä pitää kunnioittaa myöskin tässä salissa. On aivan käsittämätöntä, että tätä asiaa ei ole saatu hoidettua.

Jos vähän palautetaan mieleen, mitä Satosen komitea päätti: Sehän päätti muun muassa indeksin jäädyttämisestä vuosille 2017—2018. Vuodesta 2019 ei vielä onneksi ole tehty päätöksiä. Voin henkilökohtaisesti sanoa, että en kannata näitä indeksin jäädyttämiä. Minun mielestäni ne saattavat olla haitaksi journalismille ja vapaalle tiedonvälitykselle ja objektiivisuudelle. Mutta hyväksyn nämä päätökset sen takia, että ne on tehty demokraattisessa järjestyksessä, ne on tehty parlamentaarisesti, ja niitä on silloin kunnioitettava.

Nyt ihmettelen suunnattomasti, että Yle-rahoituksen siirtämistä ei voida hoitaa ja panna sitä kehysten ulkopuolelle, ihan kuten on aikaisemmin jo yhdessä sovittu. Miksi näin? Miksi tällaista asiaa halutaan vetkuttaa ja vatkuttaa eikä viedä maaliin? Se, jos saadaan kehysten ulkopuolelle siirrettyä, on sitten taas tae sille, että me saamme hyvää, uskottavaa, objektiivista journalismia tehtyä Yleisradiossa tästä eteenpäinkin, kuten tähänkin saakka siellä on tehty.

13.22 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On aivan totta, että Yleisradion tehtävää ja rahoitusta selvittäneen parlamentaarisen työryhmän elikkä Satosen työryhmän yksimielisen esityksen mukaisesti Yleisradion rahoituksen tulisi olla valtiontalouden kehysten ulkopuolella, siirretty sinne kehysten ulkopuolelle. Kun liikenne- ja viestintävaliokunta käsitteli tätä asiaa, niin siellä tämä asia myöskin nostettiin esille, ja valiokunnan saaman selvityksen mukaan tämä on tarkoitus toteuttaa vuoden 2018 valtion talousarvion laadinnan yhteydessä ja siinä talousarvion yhteydessä.

Se, miksi sitä ei ole nyt tässä, tietysti herättää kysymyksiä. Miksi sitä ei ole ensi vuoden talousarviossa talousarvion ulkopuolella, tietysti herättää kysymyksiä. Se varmaankin johtuu valtiovarainministeriöstä, ja olisiko syynä se, että tulevien vuosien, niin ensi vuoden kuin myöskin tulevien vuosien, kehykset on päätetty maaliskuussa ja tämä Satosen työryhmä antoi sen yksimielisen esityksensä kesäkuussa. Tässä ehkä on myöskin selitys tähän.

13.23 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Tiedän, että varapuhemiehen ei ole kovin soveliaasta täällä puheenvuoroa käyttää, mutta ajattelin nyt käyttää, kun kyse oli kuitenkin keskeisestä asiasta, joka liittyi tähän johtamaani työryhmään, joka oli siis parlamentaarinen, jossa kaikki puolueet olivat edustettuna.

En ota kantaa siihen, millä aikataululla tämä toteutetaan, mutta haluan sanoa sen kyllä ihan suoraan, että oli täysin yksiselitteinen ratkaisu, että päätettiin, että Ylen rahoitus on jatkossa kehysten ulkopuolella. Se oli täysin yksiselitteinen ratkaisu, ja siitä ei ole minun mielestäni mitään poikkipuolista sanaa. Koska saamani tiedon mukaan kaikki muut työryhmän tekemät esitykset ovat menossa eteenpäin, niin pidän kyllä erittäin loogisena, että myös tämä asia menee eteenpäin. Kuten sanoin, millä aikataululla, siihen en ota kantaa, mutta ratkaisu sinänsä on täysin yksiselitteinen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 113/2016 vp

13.24 Jyrki Kasvi vihr: Arvoisa puhemies! Olin tosi iloinen kuullessani työryhmän puheenjohtaja Satosen puheenvuoron, että tämä menee eteenpäin.

Se, että Yleisradio on riippumaton hallituksen kulloisistakin poliittisista linjauksista, on hirveän tärkeää. Sen takia on periaatteellinen kysymys, että Yleisradion rahoitus on kehysten ulkopuolella. Se turvaa edelleen sitä, että siellä ei tarvitse miettiä esimerkiksi journalistisia päätöksiä tehtäessä, että mitähän tästä ajatellaan hallituksessa, joka sitten päättää ensi vuoden rahoituksesta.

Sen takia olen tosi iloinen myös siitä, että tämä lausumaehdotus on tehty, ja tulen kannattamaan sitä.

13.25 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Oli hyvä kuulla työryhmän puheenjohtaja Satoselta, että tämä on ollut yksiselitteinen eikä poikkipuolista sanaa ja tämä tulee toteuttaa. Se oli tärkeää. Se oli tärkeää kuulla.

Nyt se kysymys, puhemies, on vielä siitä aikataulusta, mitä me tässä olemme myös kysyneet. Eli minun mielestäni silloin, jos parlamentaarinen työryhmä yhteisesti ja yksiselitteisesti tällaisen asian päättää, tässä on hallituksella täydellinen toimintamahdollisuus toteuttaa tämä päätös välittömästi, jo tänä syksynä tämän talousarvion yhteydessä. En ymmärrä enkä hyväksy sitä, että tämä ollaan siirtämässä nyt vuodella eteenpäin.

Uskoisin, että tästä kehysasiasta olisi syytä käydä vielä täällä eduskunnassa keskustelua. Meillä on sitten talousarvion päätöskokous joulukuussa ja se hyväksytään, joten tässä yhteydessä edellyttäisin, että siihen mennessä hallituspuolueet kontaktoisivat keskenään, niin että tämä muutos olisi mahdollinen, koska, puhemies, eihän tästä mitään tule, että yhteisesti päätetään ja sitten kuitenkin ei heti toteuteta.

Sitten se on tärkeää ja se oli tärkeää kuulla, että joka tapauksessa tämä on yksiselitteinen. Tietenkään muunlaista vastausta tähän ei voisi antaa, koska parlamentaarinen työryhmä on tämän yhteisesti sopinut.

Tähän vielä toivoisin, jos mahdollista, hallituspuolueilta kommenttia, että olisiko nyt eduskunnan kuitenkin syytä tarttua tähän asiaan vielä tämän talousarvion yhteydessä, mikä meillä täällä parhaillaan on käsittelyssä.

13.26 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Kun me muutimme viime kaudella Ylen rahoituspohjaa, niin muistutan mieleen, että sen tarkoituksena oli se, että saadaan tietynlainen työrauha Yleen, että aina ei tarvitse jännittää sitä, minkä verran tulee rahaa ja miten sitä tulee ja mistä sitä tulee. Mehän elimme aikaa, jolloin oli vielä tv-lupamaksu olemassa ja tv-lupamaksuilla rahoitettiin. No, se on totta, että Yleisradion rahoitus parani aika kivasti siitä silloin, kun me saimme sitten Yle-veron aikaiseksi, joka on mielestäni varsin kohtuullinen vero. Se on niitä harvoja veroja, joka on kohtuullinen ja joka suhteellisen tasapuolisesti kohtelee kaikkia ihmisiä — paitsi että siinäkin tietenkin voisi sinne yläpäähän vielä yhden pykälän nostaa tätä Yle-veroa, mutta siihen ei nytten mennä.

Mutta kun tätä rahoitusta ei nyt saada kehysten ulkopuolelle, niin onko juuri näin, että jossakin on päätetty jo nyt, että tämä asia nostetaan esille vasta vuonna 2018, kuten tässä mainittiin äsken? Sehän tarkoittaa silloin sitä, että tämä itse asiassa, edustaja Viitanenkin, menee kaksi vuotta eteenpäin, ja se on kyllä aika lailla kohtuuton aika. (Pia Viitanen: Kyllä!) Kukaan ei voi tietää, missä maailma makaa siihen aikaan. Kyllä tällaiset päätökset pitää saada tehtyä silloin ja hoidettua maaliin silloin, kun ne päätökset on yhteisesti sovittu ja yhteisesti tehty. Tämän ei pitäisi olla kummoinen asia hoitaa tässä salissa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 113/2016 vp

Kyllä nyt toivon tosiaan, että hallituspuolueet ottaisivat tästä asiasta kopin ja veisivät tämän asian kunnialla loppuun, jotta me pääsisimme yhdessä asiassa eteenpäin, että emme joka vuosi olisi tässä samassa tilanteessa. Se rauhoittaa tilannetta Ylessä, ja se rauhoittaa tilannetta täällä. Se myöskin takaa objektiivisen, hyvän tiedonvälityksen Yleisradiossa. Se takaa, että taso pysyy sellaisena kuin se tänäkin päivänä on, ja se on, kuulkaa, äärimmäisen tärkeää. Me tunnemme maita, joissa näin ei ole. (Puhemies koputtaa) Meillä on vielä sananvapaus. Siitä on pidettävä kiinni.

13.28 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On erittäin hyvä, että varapuhemies Satonen tuon parlamentaarisen työryhmän puheenjohtajana käytti myöskin puheenvuoron tästä. Se on tietysti poikkeuksellista täällä salissa, mutta on erittäin hyvä tässä yhteydessä, että se näkökanta tuli myöskin erittäin selvästi esille.

Itse kyllä uskon keskustan kansanedustajana sen, että kaikki hallituspuolueet ovat sitoutuneet tähän parlamentaarisen työryhmän yksiselitteiseen ja yksimieliseen päätökseen aivan 100-prosenttisesti, elleivät yli 100-prosenttisesti. Uskon sen ja uskon myöskin, että tämä Yleisradion rahoituksen siirtäminen valtiontalouden kehysten ulkopuolelle myöskin selvitetään, että onko se mahdollista. Niin pian kuin se on mahdollista, niin se myöskin toteutetaan. Uskon, että sitä selvitetään. Tätä viedään myöskin hallituksen ministereille tiedoksi ja sitä viestiä viedään eteenpäin. Toivon, että valtiovarainministeriössä myöskin asia selvitetään. Tämä on sen parlamentaarisen työryhmän yksiselitteinen ja yksimielinen päätös. Toivon, että se mahdollisimman nopeasti toteutetaan. Mutta kuten sanoin, me liikenne- ja viestintävaliokunnassa saimme tämän selvityksen, mikä on nyt myöskin sinne valiokunnan mietintöön kirjattu.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.